

Βαθμός Ασφαλείας: 19 ΣΕΠ. 2014
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 18.9.2014
Αρ.Πρωτ.: 148766 / ΙΗ ΕΞ.
117312 εισ.

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
e-mail : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 65
ISBI

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ : 1. Υπουργεία
- Επικρατείας
- Εξωτερικών
- Οικονομικών
- Υγείας
- Εσωτερικών
- Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη
(γραφεία κ.κ. Υπουργών)
2. Βουλευτή κ.
- Νικόλαο Νικολόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση σε Αναφορά
με αριθμό 339/1-7-2014»
ΣΧΕΤ.: Υπ' αρ. 911/23-7-2014
έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας και σε επιστολή, την οποία κατέθεσε ως Αναφορά ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος και μας διαβίβασε το Υπουργείο Εσωτερικών με το ανωτέρω σχετικό έγγραφό του, στα θέματα αρμοδιότητάς μας, και κατόπιν ενημέρωσης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αναγνωρίζει τη σημασία του μαθήματος της Ιστορίας για την εθνική, πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική αυτογνωσία και συνέχεια μας. Έτσι, τα τελευταία χρόνια η διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος έχει αναβαθμισθεί

σημαντικά. Στο σημερινό σχολείο η εκπαιδευτική διαδικασία, βάσει των νέων Προγραμμάτων Σπουδών, δεν περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στα σχολικά εγχειρίδια. Η διαθεματική προσέγγιση της διδασκόμενης ιστορικής ύλης, η μελέτη ιστορικών πηγών, οι ερευνητικές εργασίες (project) ιστορικού ενδιαφέροντος, οι επισκέψεις σε μουσεία, σε αρχαιολογικούς χώρους και τόπους ιστορικής μνήμης, η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, οι σχολικές θεατρικές παραστάσεις με ιστορικά θέματα, η βιωματική ιστορική γνώση, οι εκδηλώσεις και δραστηριότητες ιστορικού περιεχομένου στα σχολεία, η επίσκεψη στο πλαίσιο του μαθήματος -με τη βοήθεια των σύγχρονων τεχνολογιών- σε ιστοσελίδες με σημαντικό ιστορικό οπτικοακουστικό υλικό, είναι καινοτομίες που έχουν εισαχθεί τα τελευταία χρόνια στο σχολείο με ευοίωνες προοπτικές για τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική αναβάθμιση της διδασκαλίας του μαθήματος.

Έτσι, ο διδάσκων, ανάλογα με τα ιστορικά ενδιαφέροντα των μαθητών του, έχει την ευχέρεια να εμβαθύνει σε ορισμένα ιστορικά θέματα, που παρουσιάζονται στα σχολικά βιβλία συνοπτικά και να τους καλλιεργεί τη φιλέρευνη διάθεση, ώστε να μελετούν ιστορικές πηγές ή να αναζητούν -στο πλαίσιο συνέντευξης- ιστορικές μαρτυρίες από ηλικιωμένους, οι οποίοι δεν θυμούνται μόνο όσα οι ίδιοι έζησαν, αλλά κουβαλούν στη μνήμη τους αφηγήσεις και μνήμες των πατέρων τους. Στο πλαίσιο, επίσης, του μαθήματος «Βιωματικές Δράσεις – Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες –Project», που διδάσκεται επί τρία χρόνια στο Γυμνάσιο, και του μαθήματος «Ερευνητική Εργασία (project)», που διδάσκεται στο Λύκειο, παρέχεται η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να ασχοληθούν πιο ειδικά, συστηματικά, οργανωμένα και ανάλογα με τις προτιμήσεις των μαθητών τους, με ζητήματα Τοπικής Ιστορίας, πολλά από τα οποία άπτονται θεμάτων της πρόσφατης ιστορίας. Έτσι, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία, μέσω σύγχρονων καλών πρακτικών και καινοτόμων δράσεων, να μάθουν περισσότερα επί ενός ιστορικού γεγονότος που τους ενδιαφέρει, να αναζητήσουν λεπτομέρειες, να αναπτύξουν κριτική ιστορική σκέψη και να συντηρήσουν την ιστορική μνήμη. Σημειώνεται ότι η ιστορική παιδεία στο πλαίσιο του σημερινού σχολείου δεν είναι υπόθεση ενός μόνου σχολικού εγχειριδίου. Στους σημερινούς μαθητές δίδεται η ευκαιρία να έχουν μια πολυδιάστατη και συχνή επαφή με τα πράγματα, με τους ανθρώπους και με την ιστορία τους.

Περαιτέρω, οι μαθητές μέσα από την ύλη του μαθήματος της Ιστορίας έχουν την ευκαιρία να αντλήσουν πληροφορίες για σχετικά ζητήματα. Ενδεικτικά, αναφέρεται η Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα) της Γ' ΓΕ.Λ και Δ' Εσπερινού ΓΕ.Λ. Συγκεκριμένα:

- Β' Κεφάλαιο, 4η Ενότητα με τίτλο: «Εθνικά Κινήματα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (σελ. 66)
- Β' Κεφάλαιο, 5η Ενότητα με τίτλο: «Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913) (σελ. 68-69)
- Γ' Κεφάλαιο, 3η Ενότητα με τίτλο: «Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο» (σελ. 81)
- Ε' Κεφάλαιο, 3η Ενότητα με τίτλο: «Η Συμμετοχή της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο και η Εθνική Αντίσταση» (σελ. 118-120).

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1566/1985 (167 Α'), «Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά». Επομένως, η εκπαιδευτική πολιτική του Υ.ΠΑΙ.Θ. συνίσταται αφενός στη διασφάλιση του δικαιώματος κάθε μαθητή να έχει ανεμπόδιστη και ελεύθερη πρόσβαση

στη γνώση και αφετέρου στην ανάδειξη της εκπαίδευσης ως αγαθού που όλοι οι νέοι μπορούν να απολαμβάνουν.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Π.Δ. 182/1984 (Α' 60), «1. Μαθητές, κάτοχοι ενδεικτικού ή αποδεικτικού σπουδών ή άλλου σχετικού αποδεικτικού στοιχείου της μαθητικής κατάστασης τους ξένου σχολείου που λειτουργεί στο εξωτερικό και είναι αντίστοιχο των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, εγγράφονται χωρίς κατατακτήρια εξέταση οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους σε αντίστοιχη τάξη των δημόσιων ιδιωτικών σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης της Ελλάδας, η οποία καθορίζεται από τον οικείο προϊστάμενο Δ/νσης ή Γραφείου Μέσης Εκπαίδευσης.»

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 3386/2005 (Α' 212), ανήλικα τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών μπορούν να εγγραφούν έστω κι αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη διαμονή τους στη χώρα.

Το Υ.ΠΑΙ.Θ. με στόχο την προάσπιση των δικαιωμάτων όλων των παιδιών στην εκπαίδευση και την αποτροπή φαινομένων ρατσισμού μέσα στη σχολική κοινότητα, έχει προβεί στην έκδοση Νόμων, Υπουργικών Αποφάσεων και Εγκυκλίων που αφορούν ειδικότερα:

Στην ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας με στόχο την προώθηση αντισταθμιστικών – υποστηρικτικών θεσμών στην εκπαίδευση ώστε:

- Να αναπτύξουν δράσεις με σκοπό την ισότιμη ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα των μαθητών από περιοχές με χαμηλούς εκπαιδευτικούς και κοινωνικοοικονομικούς δείκτες (Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας), των αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών (Εκπαίδευση των αλλοδαπών και Παλιννοστούντων μαθητών), Ρομά (Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά) και των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη (Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη), μέσα από τη συνεργασία με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) που υλοποιούν τις αντίστοιχες Πράξεις στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» [παρ.1 του άρθρου 26 του Ν. 3879/2010 (ΦΕΚ 163/21-9-2012, τ.Α'), οι αρ. Φ1.ΤΥ/809/101455/Γ1/30-9-2011 (ΦΕΚ2197/τ.Β'/2011), Φ.12/20/2045/Γ1/10-1-2011 (ΦΕΚ56/τ.Β'/2011), Φ.12/443/51800/Γ1/4-5-2011 (ΦΕΚ 1096/τ.Β'/2011, Υ.Α. και αρ. Φ.12/431/64914/Γ1/11-6-2012, Φ.3/655/9930/Γ1/31-8-2012 εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.]

- Να προβούν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις απαραίτητες ενέργειες για την ίδρυση και λειτουργία στις σχολικές μονάδες Τάξεων Υποδοχής και Ενισχυτικών Φροντιστηριακών Τμημάτων, για τη γλωσσική υποστήριξη των μαθητών που χωρίς να έχουν την απαιτούμενη γνώση της ελληνικής γλώσσας, εντάσσονται στις εκπαιδευτικές δομές Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης της χώρας [αρ. Φ.1ΤΥ/930/118741/Γ1/2-11-2011 (ΦΕΚ 2442/τ.Β'/2011) και Φ1 ΤΥ 84/15455/Γ1/17-2-2012 (ΦΕΚ 592/τ.Β'/2012) Υ.Α., καθώς και οι αρ. 120284 /Γ1/5-10-2012 και 127050 /Γ1/17-10-2012 εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.]

- Να προβούν σε όλες τις απαραίτητες εκείνες ενέργειες για την παραλαβή και αξιοποίηση του συνοδευτικού – υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού που αφορά στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης – ξένης γλώσσας [αρ. 15096/Γ1/13-2-2012 (ΑΔΑ: ΒΟΖ39-1ΛΒ) Υ.Α. και αρ. 157474 /Γ1/12-12-2012 εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.]

Στην παροχή βασικών οδηγιών και κατευθύνσεων προς όλα τα στελέχη εκπαίδευσης και την εκπαιδευτική κοινότητα ώστε:

- Να μεριμνούν για την ανεμπόδιστη σχολική εγγραφή και φοίτηση των παιδιών Ρομά στο σχολείο [αρ.116184/Γ1/10-9-2008 και Φ.3/960/102679/Γ1/20-8-2010 εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.]
- Να μεριμνούν για την υλοποίηση Προγραμμάτων Ενδοσχολικών ή Διασχολικών Επιμορφώσεων, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, Ενισχυτικής Διδασκαλίας, καθώς και άλλα προγράμματα και καινοτομίες, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Διευθύνσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ. και τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας που συνεργάζονται με το Υ.ΠΑΙ.Θ.
- Να μεριμνούν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
  - α) για την ασφάλεια των μαθητών (αρ. 2368/Γ2/9-1-2007 και Φ.3/655/9930/Γ1/31-8-2012 εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.),
  - β) για τις προϋποθέσεις παρουσίας τρίτων προσώπων στο σχολείο και την αποχώρηση μαθητών (αρ. Φ.12/431/64914/Γ1/11-6-2012 εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.),
  - γ) για τις άδειες εισόδου στα δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία (αρ. Φ.3/655/9930/Γ1/31-8-2012 εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.),
  - δ) για την ενημέρωση των μαθητών για το περιεχόμενο ανακοινώσεων – προσκλήσεων (αρ. Φ.3/655/9930/Γ1/31-8-2012 εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.).

Στην ανάπτυξη μέσα στη σχολική κοινότητα δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ενάντια στο ρατσισμό και την ξеноφοβία, με στόχο την προώθηση στη μαθητική κοινότητα της αξίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι δράσεις αυτές προωθούνται μέσα στη σχολική κοινότητα με τη διεξαγωγή Πανελλήνιων Μαθητικών Διαγωνισμών και σχετικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων:

- 26927/Γ1/26-2-2013 (ΑΔΑ: ΒΕΤΨ9-5ΙΠ) εγκύκλιος, με θέμα: «Πανελλήνιος Διαγωνισμός Μαθητικής Δημιουργίας με θέμα τους Πρόσφυγες για το 2013 για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση» και με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των νέων ανθρώπων στο προσφυγικό ζήτημα.
- Φ.14/159/29.873/Γ1/20-3-2012 εγκύκλιος αναφορικά με το θεσμοθετημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της UNICEF «Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους το 2012», το οποίο απευθυνόταν σε μαθητές όλων των σχολικών μονάδων της Π.Ε., στο πλαίσιο της συνεργασίας του Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α. με τη UNICEF, για την υλοποίηση κοινών εκπαιδευτικών δράσεων με βάση τις αρχές της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού.
- 11399/Γ2/28-1-2013 εγκύκλιος των Δ/νσεων Σπουδών Π.Ε. και Δ.Ε. του Υ.ΠΑΙ.Θ., κατά το σχολικό έτος 2012-2013, με την οποία το Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδας προτείνει μια σειρά από εκθέσεις, δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα για τους μαθητές της Π.Ε., στο πλαίσιο της Εθνικής Ημέρας Μνήμης Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος. Στόχος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του μουσείου είναι η ανίχνευση της ιστορίας του αντισημιτισμού και του ρατσισμού και των εκδηλώσεων των φαινομένων αυτών, διαχρονικά.
- 29890/Γ2/20-3-2012 εγκύκλιος με θέμα : «Μαθητικός Διαγωνισμός του ΟΗΕ για τον Αφοπλισμό», με την οποία έγινε γνωστός ο διαγωνισμός για παιδιά και νέους, με τίτλο «Η Τέχνη για την Ειρήνη – 2012», που προκήρυξε το Γραφείο του ΟΗΕ για τον Αφοπλισμό.
- Στο πλαίσιο των Βιωματικών Δράσεων – Ευέλικτης Ζώνης (αρ. Φ.12.1/545/85812/Γ1/31-8-2005 (ΦΕΚ 1280/2005, τ.Β΄) Υ.Α. και οι αρ.

Φ.12/431/64914/Γ1/11-6-2012 και Φ.3/655/9930/Γ1/31-8-2012 εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ.).

Στη λήψη άμεσων μέτρων ενάντια στις μορφές βίας και εκφοβισμού που εκδηλώνονται μέσα στη σχολική κοινότητα.

Η βία ως κοινωνικό φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας απασχολεί εδώ και πολλά χρόνια αρκετές χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής. Σύμφωνα με το αριθμ. 8020/30-7-2014 έγγραφο του ΙΕΠ, στην Ελλάδα, σύμφωνα με έρευνες σε σχολεία της επικράτειας, υπολογίζεται ότι το 10% του συνόλου των μαθητών γίνεται θύμα επιθετικής παρενόχλησης από συνομήλικους του ή παιδιά διαφορετικών ηλικιών, ενώ το ποσοστό των θυτών ανέρχεται στο 5% του μαθητικού πληθυσμού. Οι σοβαρές επιπτώσεις της ενδοσχολικής βίας στη σωματική και ψυχική υγεία των παιδιών καθιστούν επιτακτική την ανάγκη της λήψης μέτρων για την πρόληψη και την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου. Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων προβαίνει σε καινοτόμες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις για τη μείωση της παραβατικότητας και της βίας στα σχολεία.

Προς αυτή την κατεύθυνση, το Υ.ΠΑΙ.Θ. έχει προχωρήσει στην ίδρυση του Παρατηρητηρίου Πρόληψης της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού (αρ. 159704/Γ7/17-12-2012 Υ.Α.). Σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι η μέριμνα για την πρόνοια και ασφάλεια των μελών της σχολικής κοινότητας ενάντια στη σχολική βία και τον εκφοβισμό. Η αποστολή του Παρατηρητηρίου Πρόληψης της Σχολικής Βίας και του εκφοβισμού υποστηρίζεται από Συντονιστική Επιτροπή, η οποία ορίστηκε με την αρ. 15885/Γ1/5-2-2013 Υπουργική Απόφαση και έχει ως έργο το σχεδιασμό, το συντονισμό και την προώθηση δράσεων για:

- α) την πρόληψη του φαινομένου της σχολικής βίας και του εκφοβισμού,
- β) την αναγνώριση από τη σχολική κοινότητα των φαινομένων αυτών,
- γ) την ανάπτυξη και ανάδειξη δικτύων δράσης, αλλά και εργαλείων για την καταπολέμησή της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Τέλος, στο πλαίσιο της προώθησης δράσεων ενάντια στην ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό και με αφορμή την Ημέρα κατά της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού (6^η Μαρτίου), το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αποστέλλει εγκύκλιο σε όλες τις σχολικές μονάδες Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης της χώρας, με την οποία δίνονται οδηγίες και κατευθύνσεις στην εκπαιδευτική κοινότητα για την ανάπτυξη δράσεων κατά της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΣΜΕΝΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Δ/ση Σπουδών Α/θμιας Εκπ/σης
4. Δ/ση Σπουδών Β/θμιας Εκπ/σης
5. ΙΕΠ
6. Τ.Κ.Ε.

